

Okoljski nasvet

Krepitev dvojnega zelenega in digitalnega prehoda

Čeprav se svet sooča z zdravstveno krizo, EU ne odstopa od ciljev zelenega in digitalnega prehoda, s ključnim ciljem 55-odstotnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do 2030 glede na izhodiščno leto 1990.

Antonija Božič Cerar, Služba za varstvo okolja, GZS

Doseganje cilja bo velik izziv za industrijske, storitvene, prometne in energetske sektorje EU. Načrt EU za okrevanje z mehanizmom za okrevanje in odpornost poudarja pomen naložb, ki podpirajo zeleni prehod. V obdobju 2021-2030 bo morala EU vsako leto vložiti 350 milijard EUR več kot v obdobju 2011-2020. Poleg javnih sredstev bo treba tudi zasebna usmerjati v trajnostno financiranje in zeleno okrevanje.

Konec junija letos je bila v Uradnem listu Evropske unije objavljena uredba (EU) 2020/852 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb.

Kako bodo banke, zavarovalnice in pokojninski skladi prispevali k zelenemu prehodu?

Uredba se uporablja za ukrepe držav članic ali Unije, ki določajo zahteve za udeležence na finančnem trgu ali za izdajatelje finančnih proizvodov ali podjetniških obveznic, ki veljajo kot okoljsko trajnostne; udeležence, ki na finančnem trgu ponujajo finančne proizvode; kot tudi velika podjetja, ki morajo letno poročati o nefinančnih vidikih svojega poslovanja.

Trajnostni razvoj je sestavljen iz treh stebrov, ki vključujejo gospodarske, socialne in okoljske vidike dejavnosti. Omenjena uredba se osredotoča na okoljski vidik trajnosti.

Kateri okoljski vidiki so pomembni?

Da bi dejavnost lahko prešla oznako okoljske trajnosti mora prispevati k vsaj enemu od naslednjih šestih okoljskih ciljev:

1. blažitvi podnebnih sprememb;
2. prilagajanju podnebnim spremembam;
3. trajnostni rabi ter varstvu vodnih in morskih virov;
4. prehodu na krožno gospodarstvo;
5. preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja;
6. varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Ob tem poseg ne sme povzročati občutne škode pri ostalih petih ciljih.

Evropska uredba je stopila v veljavo 12. julija 2020, vendar so za njeno praktično izvajanje napovedana še tehnična merila za vsakega od ciljev.

Prva merila za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanja podnebnim spremembam bodo sprejeta do konca letošnjega leta. Za področja trajnostne rabe ter varstva vodnih in morskih virov, prehoda na krožno gospodarstvo, preprečevanja in nadzorovanja

onesnaževanja, ter varstva in ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov bodo merila izdelana in objavljena do konca prihodnjega leta. Obvezni tehnični standardi bodo pripravljene tudi z vidika vrednotenja povzročitve občutne škode.

Do 31. decembra 2021 bo Evropska komisija objavila tudi poročilo z okvirom predvidenih ciljev za ostala trajnostna vidika, upravljanja in družbene odgovornosti.

Na podlagi uredbe bo vzpostavljena tudi platforma trajnostnega financiranja in okoljskih značilnosti trajnostnih finančnih proizvodov, ki jih bodo morali finančni zavezanec zagotoviti.

Vsi ti ukrepi in merila bodo prispevala k jasnejšemu razumevanju, kaj je zeleno in okoljsko trajnostno ter povečala transparentnost poročanja na tem področju.

Kaj pa srednja in mala podjetja?

V skladu s slovenskim nacionalnim energetske in podnebnim načrtom morajo do leta 2030 manj energetske intenzivna proizvodna podjetja, ki niso vključena v shemo trgovanja s toplogrednimi plini, skupaj znižati svoje emisije toplogrednih plinov za 43 %.

Z objavo smernic 2019/C 209/01, ki usmerjajo velika podjetja k zbiranju in poročanju o emisijah TPG po vrednostnih verigah, se le-ta vse pogosteje obračajo na MSP in jih prosijo za podatke o njihovih emisijah TPG oziroma deležu, ki ga prispevajo k emisijam plinov v vrednostni verigi.

V okviru SRIP TOP oblikujemo metodologijo za pomoč MSP za obvladovanje podatkov in poročanje o TGP. [gg](#)

Foto: Zare Modlic

Velika podjetja, ki so že zdaj zavezana k nefinančnemu poročanju v skladu z Direktivo 2013/34/EU, bodo morala v svojih poročilih povežavah z dejavnostmi, ki veljajo za trajnostna v skladu z uredbo 2020/852. Nove zahteve bodo stopile v veljavo po 1. januarju 2022 ali 1. januarju 2023, v odvisnosti od posameznih okoljskih ciljev oziroma objavljenih meril za njihovo vrednotenje.

Splošne smernice za nefinančno poročanje velikih podjetij so opredeljene v smernicah 2017/C 215/01 in dopolnilu 2019/C 209/01 o poročanju o informacijah, povezanih s podnebjem.

Služba za varstvo okolja

